

כהנא מושפל בהפגנה הראשונה בגבעתיים
יש מצבים שקוראים לפעולה!...

אם אני אראה בגיבעתיים בטרסה של שרים וחברייכנסת ואנשירות, אני ארע שבאיוה שהוא מקום יש תיקווה ואפשר לשנות משהו. גם זו מערכת חינוכית.

● אתה נולדת בארץ?

כן, נולדתי בחררה.

● איך הגעת לתל-אביב?

אני לא הגעתי לתל-אביב, הגעתי לגבעתיים. בראשית שנות החמישים למדתי בכית-ספר חקלאי בנהלל, ובכיתה שלי למדה תלמידה אחת, משכונת בורוכוב בגבעתיים, שהיא כיום אשתי. היא סחבה אותי לגבעתיים, מייד אחרי הצבא.

● אתה עורך של תל-אביב?

זו הרגשה של התל-אביבים. אני חושב של-גיבעתיים יש גאווה וקולטת כלת-ירגילה. הנוער שלנו עושה שמניות באוויר כדי להישאר בגיב-עתיים. מי שבא מבחוץ, לא יודע מתי הוא יצא מתל-אביב ומתי יכנס לרמת-גן, אבל יש להדפק חזק של חיים, ויש כאן מעין הרגשה של קיבוץ, במובן הרחב של המילה.

הבעיה שלנו, שאנחנו יושבים על מישבצת-קרקע הקטנה ביותר שיש לעיר בארץ, וכמעט מיצינו את היכולת שלנו בכנייה, ועלות הכנייה גבוהה מאוד כאן.

לפי הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, אנחנו עומדים במקום הראשון בסקאלה הסוציאל-אקו-נומית, אנחנו במקום הראשון בממוצע שנות-הלימוד ובמיספר הקצינים שלנו, אחרי התנועה הקיבוצית.

● זו עיר אשכנזית ברוכה?

אני לא יודע מה זה אשכנזית. זו עיר שהציבור האשכנזי בה הוא דומיננטי, אבל אני לא זוכר ב-30 שנות מגוריי בעיר, שהיה איושור קוני פליקט על רקע ערתי. היסטורית, בגלל העובדה שמעולם לא היו קרקעות — כי אנחנו קיבלנו אחרי מלחמת השחרור קרקעות מסלמה הערבית ומשרונה הגרמנית — זו עיר שמעולם לא היו בה שכונות-עולים ומעברות, שמהן קמו שכונות מצוקה. לכן ההתפתחות האורבנית שלה היתה שונה, והרירות הן כולן פרטיות.

זו עיר הומוגנית. זו עיר של בתים משותפים, אין בה וילות, והיא הצליחה לשמור על פשטות בחליכות. יש בה שני שרים, חברייכנסת ופרופסורים, אבל כשהם באים הביתה, הם נכנסים לסנדלים.

אנחנו מנסים לשמור על עניין העממיות של העיר. זו עיר שקטה, יש בה פעולות בשבת, יחד עם זה יש טיפוח של הצד הדתי של העיר. ואם לחזור לנושא שהביא אותך אליי: אני יושבת השבוע במסיבת-עיתונאים, כשמימיני ישב חברי-הנהלה מטעם חרות ומשמאלי חבר-הנהלה מטעם מפד"ל, אלה דברים שמדברים בעד עצמם.

אבל אני רוצה לומר בצורה חד-משמעית — זו לא עיר רדומה, היא פשוט שקטה, ואנחנו רוצים שתהיה כזאת.

● אתה מדבר על הנוער, כי אתה בעצמך היית איש-חינוך?

אני הייתי מורה וגם היום עוסק הרבה מאוד בחינוך. אני יו"ר ועדת-החינוך של מפלגת-העבודה, ואני מעורב.

● אתה לא חושב שכנהא זו אולי תוצאה רעה של החינוך?

השאלה מה זה חינוך. אם חינוך זה בית-ספר, זה חלק מהתמננה. יש לי טענה קשה מאוד נגד החינוך. מערכת-החינוך הפכה להיות סטרילית. בגלל סטיגמות שהזמינו שרים וחברייכנסת, היו בתי-ספר שאמרו שלא רוצים פוליטיקה בבית-הספר. לצערי הרב, בבית לא תמיד מדברים, וכך משאירים את בני-הנוער חשופים לרחוב. בשנת חינוך לרמוקרטית צריך לפתוח את בית-הספר לכל התנועות והמפלגות, צריך לתת לנוער להתמודד עם זה, צריך לתת לנוער הרבה יותר קרדיט ממה שנותנים לו. אם שולחים אותו להילחם בלבנון ובשטחים, ואם נותנים להם ביד טנק ומטוס, צריך לתת להם את הקרדיט שיהיה לו שיקול-דעת. אבל לא נותנים לו אפשרות להתמודד אינטלקטואלית, רעיונית, מחשבתית

„צריך להציא את כהנא מחוץ לחוק, לא צריך לתת לו להיכנס לשום מקום, כמו שלא נתנו לו להיכנס לאום-אל-פחם”

עם זרמים שונים. ואז, מטבע הדברים, הרוחות בחוץ מובילות להקצנה, ומאחר שהשמאל כמעט לא קיים במדינה, ומאחר שיש בעיות של טרור, הויקה הזאת מובילה את הנוער ימינה. במיוחד שקם דור שלא הכיר את המצב לפני מלחמת ששת-הימים, ואז יש לו תמונה מעוותת. יש בכלל שאלה אם מותר לו להיפגש עם ערבים. אנחנו נותנים ושוולחים ילדים ונוער להיפגש עם גרמנים, צרפתים אמריקאיים, לאכול את המאכלים שלהם, להיות אצלם, אנחנו מארי-חם אותם בכתיים שלנו, אבל הנער שנמצא בשכ-נות של קילומטר — זה מחוץ לתחום. כל מיני דברים כאלה שייכים למערכת-החינוך המוסרית, היום יש התעוררות גם של תנועות-הנוער החלוציות, שהיו עקרות אידיאולוגיות ומקסימום היו מתכונות להתיישבות. כולנו התקרפנו, וגם תנועות-הנוער. עד לא מזמן אי-אפשר היה למצוא ביניהן שוני רב. יש מערכת שלישית, שהיא המערכת הפולי-טית. השאלה על מה נאבקים חברייכנסת, במה עוסקת הממשלה.

שאחד הרברים המפחידים הוא, שאנחנו מקבלים את הכל באיוה השלמה, ולא מנסים לעשות דבר, גם כשרואים שקורים דברים נוראים. אבל כשאתה רואה שאנחנו על-פי תהום, וכל יום שהמסית הזה הולך חופשי ברחובותינו הוא גורם נזק אדיר, אתה יודע שאנחנו צריכים לעצור.

אותם חכמים שכאים ואומרים: „באים אליו

„ברלב, שריהמישטרה, אומר שהוא לא יכול לעצור את כהנא בגלל דיבריהסתה שלו, כי אין חוק. אם הוא מנהיג, שידאג שיהיה חוק! מה הוא, רק מנהל המישטרה?”

בסך-הכל 20 איש, תן לו שיגיד ויילך!” מבחינת ההגיון זו אמת, זו טענה רצינית מאוד, לכאורה. אבל מה שקרה, שהאיש הזה משוטט כבר עשר שנים ברחובות הערים, וממתימעת לפני עשר שנים, הוא הגיע בסקר דעת-קהל לעשרה מנד-טים.

לפי ניתוח של הסקרים רואים מה קורה אצל הנוער בגילי 16-18. זה קורה גם פה, בגבעתיים, שזו לא עיר של כהניסטים.

הוא הלך לכיכר מרוחקת בקרן-זווית והיו באים אולי עשרה סקרנים. הבעיה היא שאנחנו צריכים לגרום ועזוע, לנער את המערכת, שהיא כל-יך מתוחכמת, כל-יך מבינה ויש לה נימוקים כל-יך נכונים... אני בא ואומר דבר פשוט: זו לא הדרך היחידה, אבל היא צריכה לבוא במקביל לחינוך. כי עד שנחנך, האיש הזה יגרום נזק בלתי-ניתן-לתיקון.

כהנא אומר: „ערב טוב ליהודים ערב רע לערבים הכלבים.” על כך מגיב (חיים) ברלב, שר-מישטרתנו הרגול, בראיון לאחר העיתונים: „אם היה לי חוק, שאפשר היה באותו רגע שהוא אומר את הדברים האלה לפזר את ההפגנה, הייתי עושה את זה!” או אם שריהמישטרה הוא מנהיג, שידאג שיהיה חוק! מה, הוא צריך לדאוג רק לתאים לאסירים? אני בחרתי בו רק כמנהל-המישטרה? אני רוצה שחברייכנסת, שליחיי

שבו מודיעים לי כי נשמרת זכותי לנהל בית-ספר. ירון הסביר שהיה מאוד רוצה להמשיך בתחום החינוכי, כשיסיים את תפקידו בעיריה, אם זה בסיום הקדנציה הנוכחית. בעוד שלוש שנים, או בשלב יותר מאוחר.

חדרו שבעיריה מרוהט באופן צנוע, על הקיר מאחוריו תלויים וניצבים עשרות מגינים ודיגלונים של קבוצות-ספורט ושל ערים תאומות ולא תאומות. על הקיר הסמוך יש תמונה גדולה מאוד של יגאל אלון. ירון מעיד על עצמו שהוא חניכו של אלון, ממשיך דרכו, ונאמן כמעט לכל רעיונותיו, גם בשטח המדיני.

הוא גר בשכונת בורוכוב בגבעתיים, שכונה שקטה, סמוך למיגרש הכדורגל העירוני. הוא נשוי לניצה, שאינה אוהבת חשיפה, ואב לארז (29), שנישא לפני חודש, למיכל (27), שילדה לו את הנכד הראשון, לוטן, שהוא כמעט בן שנתיים, ולאורן, הבן הצעיר (16), שאביו מעיד עליו כי הוא ממשיך דרכו — פעיל בנוער העובד, בבית-הספר ובעוד כהנה וכהנה מיסגרות.

גם אם יסתבר בעתיד שירון לא היה אלא גיבור של רגע, אין ספק שהוא עורר זעזוע רציני בקרב כל הציבור שאיכפת לו בארץ. אין ספק שהוא הוציא את האנשים מתר-דמתם, שהוא הוכיח להם שאפשר לצאת נגד כהנא, שלא חייבים לשבת בשקט, לטמון את הראש בחול, ולקנות שכך תעלה לה התו-פה המזוועה בעצמה.

הראיון עם ירון נערך במישרדו, יומיים לפני ההפגנה הגדולה, כשהיה עסוק עדיין בטלפונים למישטרה כדי להשיג עבודה רישיון.

● למה איכפת לך בליכך?

יש מצבים שאנחנו באים ואומרים: אנחנו נוותר. כמו בעניין מזג-האוויר, כולם מתלוננים ואף אחד לא עושה דבר כדי לשנות.

יש מצבים שקוראים לפעולה. יש מצבים שצריכות להיות תנועות-מחאה, שהתפקיד שלהן להזעיק את קובעי המדיניות לעשות מה שהם צריכים לעשות, ולא רק להתעסק בשיגרה. איך אמר פעם (ישראל) גלילי בגלל הדברים הנוערים, לא עושים את הדברים החשובים. לרדעתי, ולרדת הרבה אנשים, בסדר העדיפות הלאומית צריך לתת לזה רגש חזק.

● אתמול הוא היה בעפולה ולא היה כלום.

יש לי חרשות בשבילך. קיבלנו אינפורמציה מאוד מדויקת מה שהיה שם. הכניסו למיכלאה

יצחק ירון מחבק את אשתו ביום נצחונם בבחירות
זו לא עיר רדומה. זו עיר שקטה, ואנחנו רוצים שתהיה כזאת!

ושליחי הליכוד והמפד"ל, יחוקקו חוקים לאלתר נגד הסתה, מה, אנחנו משחקים בטוטו, שאומרים בעוד שלוש שנים, בבחירות, אולי יצליחו באמר צעות חוק לחסום אותה? מה יהיה בשלוש השנים האלה? צריך לעשות חוק לאלתר.

בשביל זה אנחנו מקיימים את ההפגנה. כי בשביל לבוא ולחסום את כהנא בגיבעתיים, חבל על המאמץ. בזה שיבואו שרים וחברייכנסת ואנשים מכל שכבות העם להפגנה, זו תהיה הפגנה של איכפת לנו. אני לא יודע מה זה חינוך לדמוקרטיה בלי חינוך לפוליטיקה. וזה מה שצריך לחנך את הנוער.

את אנשי כהנא, ועמדו כמה אלפי מתנגדים ושרקו, ואי-אפשר היה לשמוע מילה אחת שלו. אז זה שהוא ריכר, אם זה נותן לו סיפוק, שיהנה ממנו. אבל ההפגנה לא קויימה. יש חופשי-דיבור, הוא יכול לדבר כמה שהוא רוצה, אבל יש גם חופש שלא לשמוע נאצות. ואת זה השגנו.

● חוץ מהמיקרה באום-אל-פחם, לפני שנה, אתה היית הראשון שקמת רי-אמרת: „עד כאן!”

מה שקורה לנו — אני חושב שזה אחד הדברים האומללים — שאנחנו מקבלים כל דבר שקורה בארץ כאילו הוא מכה משמיים. אני חושב